

Sygn. akt **IC 1081/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kurylek
Protokolant:	stażysta Ewa Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014 r. w Warszawie na rozprawie sprawy

z powództwa **S. S. (1)**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Państwowemu (...)** z siedzibą w **W.**

o odszkodowanie

I oddała powództwo;

II zasądza od powódki S. S. (1) na rzecz pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W. kwotę 3.617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt **IC 1081/13**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 sierpnia 2013 r. S. S. (1) domagała się zasądzenia od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W. na swoją rzecz:

a) kwoty 104.466 zł stanowiącej równowartość spadku wartości nieruchomości powódki wywołanego utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wraz z odsetkami w wysokości ustawowej naliczanymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia faktycznej zapłaty,

b) kwoty 28.933 zł stanowiącej równowartość kosztów rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego wraz z odsetkami w wysokości ustawowej naliczanymi od dnia wydania orzeczenia w sprawie do dnia faktycznej zapłaty,

a także zasądzenia zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego (pozew – k. 2-10).

W odpowiedzi na pozew z dnia 25 lutego 2014 r. pozwany Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezpodstawnego oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Motywując stanowisko w sprawie strona pozwana wskazała, iż upłynął określony w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dwuletni termin zawity, w czasie którego powódka mogła występować z roszczeniami przedstawionymi w pozwie. Nieruchomość powódki bowiem była już objęta ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. Natomiast uchwała nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca

2011 r. nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości strony powodowej nowych ograniczeń (odpowiedź na pozew – k. 124-140).

W dalszym toku postępowania stanowisko stron nie uległo zmianie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. S. (1) jest współwłaścicielką w 4/6 częściach nieruchomości gruntowej położonej w W. przy ul. (...) o powierzchni 434 m², dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy dla (...) w W. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) (wydruk treści księgi wieczystej nr (...) – k. 16-26; decyzja w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości – k. 29).

Rozporządzeniem Nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r.

w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (rozporządzenie Nr (...) wraz z załącznikiem – k. 155-157), które weszło w życie w dniu 25 sierpnia 2007 r. (§ 7 rozporządzenia), utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (§ 1 ust. 1 rozporządzenia), w którym to obszarze wyróżniono strefę ograniczeń zabudowy mieszkaniowej – „strefa M” (§ 1 ust. 2 rozporządzenia). Mocą przedmiotowego rozporządzenia nieruchomość powódki znalazła się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania (załącznik). W obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową; zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M – także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2; budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2 (§ 4 ust. 1 rozporządzenia). W strefie M dopuszczono jednakże zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy (§ 4 ust. 2 rozporządzenia). Dodatkowo w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków, a polegające na tym, że w nowoprojektowanych budynkach należało zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych (§ 5 pkt 1 rozporządzenia), a w istniejących budynkach należało zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach (§ 5 pkt 2 rozporządzenia).

Z kolei uchwałą Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. (uchwała Nr (...) wraz z załącznikiem – k. 151-154), która weszła w życie w dniu 4 sierpnia 2011 r. (§ 13 uchwały), utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. (§ 1 uchwały). Mocą przedmiotowej uchwały nieruchomość powódki znalazła się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania (załącznik), w którym wyróżniono dwie strefy: strefę Z1 oraz strefę Z2 (§ 4 uchwały). W strefie Z1 zakazano przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, mieszkaniowo-usługową, zagrodową, zamieszkania zbiorowego, związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitale i domy opieki społecznej; zakazano lokalizowania budynków o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym pobytem dzieci i młodzieży; zakazano zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym pobytem dzieci i młodzieży (§ 5 pkt 1 uchwały). Z kolei w strefie Z2 zakazano przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży; zakazano lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży; zakazano zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach

związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej (§ 5 pkt 2 uchwały). Dodatkowo określono wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania w ten sposób, że w nowoprojektowanych budynkach należało zapewnić odpowiednią izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy (§ 6 pkt 1 uchwały), a w istniejących budynkach należało zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy (§ 6 pkt 2 uchwały).

W dniu 19 lipca 2013 r. A. S., M. K. (dawniej S.) oraz S. S. (1) zgłosili Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) z siedzibą w W. roszczenie odszkodowawcze w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. i wezwali do zapłaty na ich rzecz odszkodowania za konieczność poniesienia nakładów akustycznych oraz spadek wartości nieruchomości położonej przy ul. (...) w W. (wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia – k. 27-28).

Powyższy stan faktyczny został przez Sąd ustalony na podstawie dowodów z dokumentów złożonych do akt niniejszej sprawy. Sąd uznał dowody z dokumentów za wiarygodne, albowiem ich autentyczność nie została zakwestionowana przez strony, a ponadto Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu. Sąd meriti jednocześnie oddalił pozostałe wnioski dowodowe zgłoszone przez strony (postanowienie – k. 259, płyta CD: 00:14:02-00:14:09 – k. 261). Przedmiotowe wnioski dowodowe w ocenie Sądu jawiły się jako bezprzedmiotowe, albowiem nie służyły ujawnieniu okoliczności, które w świetle zgromadzonego materiału dowodowego oraz stanowisk stron, miałyby istotny charakter dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie nie było zasadne i jako takie podlegało oddaleniu w całości.

Stosownie do dyspozycji przepisu art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.; dalej jako: ustawa), jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości (art. 129 ust. 2 ustawy). Roszczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje również użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, a roszczenie, o którym mowa w ust. 2, także osobie, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości (art. 129 ust. 3 ustawy). Jednakże z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1-3, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości (art. 129 ust. 4 ustawy).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, iż rozporządzeniem Nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...). Na skutek wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia nieruchomość powódki znalazła się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania, natomiast mocą uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. nieruchomość strony powodowej w dalszym ciągu znajdowała się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania. Do ograniczeń obowiązujących na należącej do S. S. (1) nieruchomości, a przywoływanych przez stronę powodową w pozwie, doszło zatem na podstawie rozporządzenia Nr (...), zaś mocą uchwały Nr (...) nie doszło do zwiększenia istniejących już ograniczeń obowiązujących na należącej do powódki nieruchomości.

Podkreślić bowiem należy, iż odpowiedzialność odszkodowawczą, o której mowa w art. 129 ustawy, przewidziano nie za samo ograniczenie i nie za każde ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Odszkodowanie nie rekompensuje zmiany dotychczasowej sytuacji właściciela nieruchomości, a tym bardziej utrzymywania już istniejących ograniczeń w przypadku zmiany aktu prawnego. Odszkodowanie służy bowiem za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest więc szkoda,

której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża na kolejny okres ograniczenia, które zostały wprowadzone na określony czas. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie (jak poprzednio obowiązujący) [zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2012 r., sygn. akt IV CSK 28/12, LEX nr 1228596]. Z powyższego zatem w jednoznaczny sposób wynika, że szkoda może powstać jedynie, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia, a szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, tj. na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego lub gdy zmniejsza te ograniczenia.

W związku z powyższym należało uznać, iż zgłoszone przez stronę powodową w niniejszej sprawie roszczenia odszkodowawcze były bezpodstawne i podlegały oddaleniu z uwagi na okoliczność, że dla należącej do niej nieruchomości wejście w życie uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie skutkowało żadnymi nowymi ograniczeniami w stosunku do poprzednio obowiązującego obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie rozporządzenia Wojewody (...) Nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r., a od wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia upłynął już 2-letni termin na dochodzenie roszczeń.

Fakt nieistnienia nowych ograniczeń w stosunku do nieruchomości powódki w powołanej uchwale oznaczał jednocześnie brak istnienia przesłanki dochodzenia roszczeń (por. treść art. 129 ustawy) oraz ich bezpodstawność. Zgodnie bowiem z treścią art. 129 ust. 2 ustawy w zw. z art. 135 ustawy podstawą roszczeń odszkodowawczych z tytułu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania mogą być wyłącznie szkody pozostające w związku z wprowadzonymi ograniczeniami sposobu korzystania z nieruchomości. Mając na uwadze, iż w dniu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. na nieruchomości powódki obowiązywały już ograniczenia wynikające z rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. i to ograniczenia dalej idące niż obecnie (choćby zakaz przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową), roszczenia odszkodowawcze z tego tytułu nie zasługiwały na uwzględnienie.

Nadto zgodnie z treścią art. 129 ust. 4 ustawy z roszczeniami można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Z treści uzasadnienia uchwały Sejmiku Województwa (...) Nr (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. wynika wprost, iż dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego – rozporządzenie Nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. – został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. Nr 175, poz. 1462 ze zm.). Zgodnie z dyspozycją art. 47 ust. 2 przywołanej wyżej ustawy akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu, zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje. Rozporządzenie Nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało zatem do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) Nr (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., która nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości powódki żadnych nowych ograniczeń, w związku z czym powództwo musiało ulec oddaleniu z uwagi na upływ terminu, w którym S. S. (1) mogła wystąpić z roszczeniami o zapłatę odszkodowania. W stosunku bowiem do powódki w dniu 25 sierpnia 2009 r., tj. z upływem dwóch lat od daty wejścia w życie powyższego rozporządzenia, upłynął dwuletni termin zawity od dnia wejścia w życie regulacji powodującej ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, w czasie którego strona powodowa mogła występować z roszczeniami przedstawionymi w pozwie. Uprawnienie S. S. (1) zostało ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego wygasło,

co skutkowało oddaleniem powództwa w całości, bez konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w szerokim zakresie.

Powyższa argumentacja nakazywała zatem uznać powództwo w niniejszej sprawie za nieuzasadnione, wobec czego podlegało ono oddaleniu (pkt I wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu natomiast znalazło swoje uzasadnienie w treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Strona powodowa winna liczyć się z ryzykiem wynikającym z prowadzenia postępowania w niniejszej sprawie tym bardziej, iż była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Sąd podziela bowiem w całym zakresie pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 26 listopada 2003 r. (sygn. akt I PK 585/02, LEX nr 527066), zgodnie z którym prawo do sądu nie oznacza przyzwolenia na konstruowanie wszelkich możliwych roszczeń i woluntarystyczne określanie ich wysokości, gdyż strona winna mieć świadomość tak formułowanych roszczeń, także w zakresie kosztów postępowania. S. S. (1) zatem jako strona przegrywająca spór została zobowiązana do zwrotu pozwanemu Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) z siedzibą w W. kwoty 3.617 zł, tytułem poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490) w wysokości 3.600 zł, powiększonego o należną opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł (pkt II wyroku).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w sentencji wyroku.